

Informe jurídic complementari

32

Avantprojecte de Llei de la ciència de Catalunya

El 6 de juliol de 2021 es va emetre informe jurídic en relació amb l'avantprojecte de Llei de la ciència de Catalunya (ALCC). L'informe conclou que no hi ha cap impediment de caire jurídic per tal que el text de l'ALCC, que és el mateix que fou vist per tal de ser elevat al Govern a la sessió del Consell Tècnic (Apartat IV A) del dia 20 d'octubre de 2020, amb les modificacions de tipus formal que es destaquen a l'informe, es pugui sotmetre a l'aprovació del Govern de la Generalitat, prèvia deliberació del Consell Tècnic, i que un cop aprovat el projecte de llei s'acordi presentar-lo al Parlament de Catalunya, sense necessitat de més tràmits.

La Direcció General de la Funció Pública ha emès un informe de 9 de juliol de 2021, on conclou que ateses les modificacions incorporades "no escau formular objeccions a la tramitació, per la qual cosa l'informa favorablement. Tot plegat sens perjudici de la procedència d'efectuar novament el tràmit d'informe per part de la Comissió Tècnica de la Funció Pública." L'ALCC està inclosa a l'ordre del dia de la Comissió Tècnica de la Funció Pública del proper 13 de juliol de 2021.

L'informe d'impacte de gènere de l'Institut Català de les Dones, que porta data de 28 d'abril de 2020, va valorar molt positivament que el text presentat a informe inclogués clàusules de gènere i que de manera generalitzada n'incorporés la perspectiva, i va efectuar algunes observacions que varen ser valorades a la memòria d'observacions (I) que acompanya l'avantprojecte de llei.

Arran dels suggeriments formulats pel Departament d'Igualtat i Feminismes que, en ser un departament de nova creació, no havia participat en el procediment d'elaboració de l'ALCC, s'han modificat alguns articles als efectes d'una millor adequació del redactat a la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva d'homes i dones i, en especial, a la Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no discriminació que va entrar en vigor en posterioritat a la data en que l'ALCC fou vista pel Consell Tècnic (20-20-21).

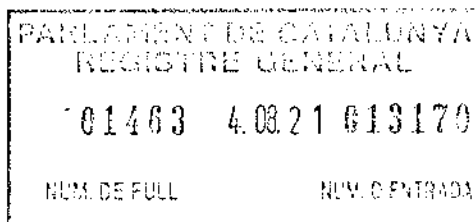
1. Les modificacions que s'han incorporat atès que no es consideren modificacions de caràcter substancial són les següents:

Exposició de motius:

"El Títol 7 es destina a (...) i, amb l'objectiu de **de corregir amb accions positives la bretxa de gènere i les vocacions investigadores i emprenedores d'altres col·lectius infrarepresentats, com el de persones amb diversitat funcional** i contribuir (...) Conveni de Munic, de 5 d'octubre de 1973".

1429

1

Article 2. Finalitats

"(...)

3. El Govern de la Generalitat ha de promoure la paritat de dones i homes en tots els àmbits del sistema català de ciència i la incorporació de la perspectiva de gènere com una categoria transversal de la producció de coneixement, i ha d'incloure el compromís d'una recerca inclusiva i transformadora des de la perspectiva de la diversitat funcional i de transformació social, que ha de ser una constant en totes les polítiques públiques de la Generalitat.

Article 6. Principis ordenadors.

"(...)

g) La garantia de la igualtat de homes i dones en la carrera científica, i la incorporació de la perspectiva de gènere en totes les dimensions de la R+D+I.

h) La prevenció, eliminació i correcció de tota forma de discriminació, directa o indirecta, per raó de l'origen, la nacionalitat, el sexe, el gènere, l'orientació sexual, la raça, la religió, la diversitat funcional, o d'altres tipus de condició social o personal.

Article 13.5 La Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació (CIRI)

"5. Integren la CIRI un representant de cadascun dels àmbits sectorials en matèria d'universitats, recerca, economia, indústria, salut, alimentació, educació, agricultura, cultura, igualtat, oceanografia, medi marí, ramaderia, pesca i aquicultura, territori, medi ambient, gestió forestal, polítiques digitals, administració pública, treball, i afers socials, amb rang orgànic mínim de director general, designats pel conseller o consellera titular de la matèria. També hi podran tenir representació, si és el cas, altres departaments de la Generalitat de Catalunya amb implicació pressupostària en recerca i innovació."

La composició total de la CIRI ha de respectar el principi de paritat de dones i homes."

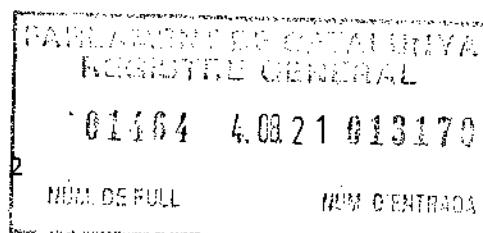
Article 14 El Consell per a la Recerca i la Innovació de Catalunya (CORICAT)

"3. (...)

La composició total del CORICAT ha de respectar el principi de paritat de dones i homes."

Article 16.1 Polítiques públiques de la Generalitat

"(...)

b) La igualtat efectiva de dones i homes en els processos de formació, consolidació, captació, retorn i retenció de talent, així com en la contractació i en el desenvolupament i consolidació professional.

f) L'adopció d'accions per garantir un desenvolupament professional del personal investigador respectuós amb la maternitat, la paternitat, la criança i la conciliació de la vida personal, familiar i professional."

Article 17.1. Criteris d'actuació

"(...)

d) Vetllar per la perspectiva de la igualtat de gènere en la direcció i el lideratge i en la pràctica de la recerca, i també en la dimensió dels seus continguts; així com el respecte a la diversitat des de totes les vessants.

(...)

f) Vetllar per la transparència i l'absència de conflictes d'interès i per disposar de protocols o procediments que en permetin la identificació i resolució, així com per la implementació efectiva dels protocols contra l'assetjament."

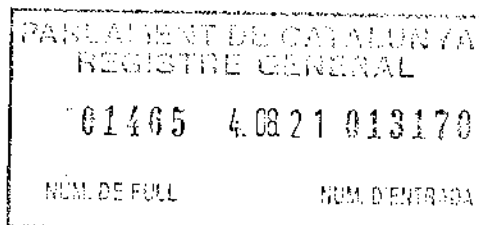
Article 33. Avaluació externa

"(...)

2. AQU Catalunya ha d'aprovar uns indicadors objectius, coneguts, mesurables i internacionalment homologables per a la valoració/avaluació dels departaments, tot incorporant la perspectiva de gènere. En la valoració/avaluació d'instituts de recerca propis i de centres adscrits amb activitat de recerca, ha de seguir els paràmetres habituals en avaluacions de centres de característiques similars a escala internacional. La valoració/avaluació d'AQU Catalunya pot correspondre a la Comissió d'Avaluació de la Recerca o qualsevol altra comissió creada per AQU d'acord amb el seu marc legal."

Article 34. La credencial de departament excel·lent en recerca

"L'atorgament de la credencial de departament excel·lent en recerca comporta, per part de la universitat i del seu departament, garantir que la recerca impacti qualitativament sobre la docència i el compromís de treballar per a la millora de l'activitat docent en tots els àmbits, i reforçar l'impacte de la recerca sobre la transferència i la innovació, seguint els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) de l'ONU i la normativa vigent en matèria d'igualtat de gènere."

Article 64. Polítiques públiques de recerca en salut

"(...)

4. L'Administració de la Generalitat, els hospitals universitaris, els altres hospitals intensius en R+D+I del sistema de salut de Catalunya i els instituts de recerca i innovació en salut del sector públic de la Generalitat han de facilitar la mobilitat del personal investigador, tècnic i gestor per afavorir el desenvolupament de la seva activitat en altres agents de recerca o de suport a la recerca del sistema d'R+D+I de Catalunya, i la cooperació professional amb altres àmbits de coneixement, en el marc legal aplicable. De la mateixa manera han d'impulsar i aplicar polítiques específiques d'enfortiment institucional, de coneixement d'excel·lència, de suport a infraestructures científiques i tècniques i de foment i impuls de la innovació en salut, mitjançant els instruments corresponents, així com d'incorporació de la perspectiva de gènere en la recerca en salut."

Article 77. Cultura, educació científica i capacitat innovadora

"1. L'Administració de la Generalitat, mitjançant els departaments competents en matèria de recerca i universitats i d'educació i, si escau, amb la participació de la resta de departaments representats a la CIRI, ha de promoure la cultura en tots els seus àmbits i l'educació científica, així com la capacitat innovadora, en tots els nivells del sistema educatiu i en les activitats de formació, amb l'objectiu de corregir amb accions positives la bretxa de gènere i les vocacions investigadores i emprenedores d'altres col·lectius infrarepresentats, com el de persones amb diversitat funcional, vocacions investigadores i emprenedores, i contribuir a la capacitat i implicació de la ciutadania en la participació activa en aquests àmbits."

Article 88. 2. Creació, naturalesa i composició (Consell del Mecenatge en R+D+I de Catalunya

"La composició total del Consell s'ha de regir per la paritat de dones i homes."

Article 92. Composició (CIR-CAT)

"4. La composició del CIR-CAT s'ha de regir pel principi de paritat de dones i homes."

DA tercera. Avaluació per persones expertes independents

"1. En els procediments aprovats o desenvolupats per l'Administració de la Generalitat i entitats del seu sector públic i pels agents del sistema d'R+D+I de Catalunya del seu sector públic en què es requereixi una avaluació científica efectuada per persones expertes independents, es pot preservar l'anonimat de l'avaluador a l'efecte de garantir la seva imparcialitat, llibertat de criteri tècnic i neutralitat. S'ha de garantir l'equilibri entre investigadors i investigadores."

2. Les **propostes que no s'han pogut incorporar** al text són les següents:

Article 17.1. Criteris d'actuació

"a) (...)

El desenvolupament de l'activitat de recerca en l'àmbit dels centres i serveis sanitaris ha de garantir la dignitat i els drets dels pacients, el consentiment lliure i informat, la protecció de la seva intimitat i l'autonomia en la presa de decisions, així com el tractament de les dades de salut, de conformitat amb la normativa sanitària i altra normativa aplicable. També ha de garantir les consideracions ètiques en el tractament dels éssers humans i els animals en la pràctica investigadora. **Així mateix, ha de vetllar per la incorporació de la perspectiva de gènere en els protocols de treball, en els dissenys de recerca i en les enquestes, i promoure investigacions sobre patologies que afecten principalment les dones.**"

Valoració:

No es considera procedent incorporar el text senyalat en negreta atès que afecta les competències del Departament de Salut. Es proposa que aquesta esmena es pugui presentar en tràmit parlamentari si el Departament de Salut hi està conforme.

Article 18. Selecció

"1. Els criteris i procediments de selecció del personal investigador dels agents de recerca del sistema d'R+D+I de Catalunya del sector públic de la Generalitat, s'han de fonamentar en el mèrit i la capacitat científica, **en la igualtat de tracte i la no-discriminació i en la perspectiva de gènere**, i han de ser eficients, públics, transparents i internacionalment comparables segons estàndards europeus (EURAXESS i HRS4R)."

Valoració

No es considera procedent incorporar-ho atès que els protocols EURAXESS i HRS4R ja ho contemplen, entre molts d'altres criteris que no es destaquen. D'altra banda, la Direcció General de la Funció Pública el 9 de juliol de 2021 ha informat favorablement el text de l'ALCC en constatar que no introdueix més canvis que els assenyalats en l'informe de 6 de juliol de 2021. Aquesta modificació afectaria l'accés a contractes d'entitats del sector públic, que òbviament hauran de donar compliment a la normativa vigent.

Article 63. Recerca

"3. El coneixement sobre els determinants ambientals i socials, els fonaments biològics de la patologia humana, la recerca en malalties d'alta prevalença, **les patologies que afecten**

especialment a les dones, la recerca clínica i epidemiològica i el desenvolupament de solucions tecnològiques preventives, diagnòstiques i de tractament vinculades a la promoció de la salut, la prevenció de malalties i la implementació de la medicina personalitzada es consideren part essencial de la missió dels hospitals, atès el seu alt valor social i de millora de la qualitat de vida de les persones, i els seus efectes econòmics. La recerca en l'àmbit sanitari requereix l'activitat assistencial dels professionals sanitaris."

Valoració:

No es considera oportú incorporar el text senyalat en negreta atès que afecta a competències del Departament de Salut. Es proposa que es consideri en tràmit parlamentari si el departament de Salut hi està d'acord.

Article 72. Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR)

"3. (...)

c) L'actuació de l'AGAUR s'ha de regir per criteris d'eficiència, d'impacte de l'activitat desenvolupada i d'obtenció de resultats, **així com per criteris de perspectiva de gènere.**"

Valoració

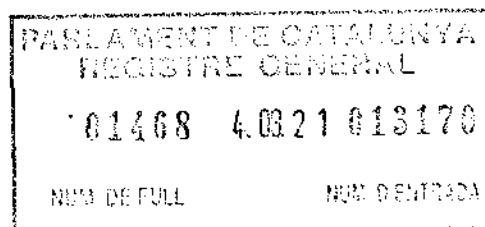
AGAUR gaudeix d'autonomia funcional. Es considera més adient que aquesta proposta es valori en tràmit parlamentari. Per altra banda, AGAUR ha de donar compliment a la normativa vigent en l'exercici de les seves funcions, entre les quals les lleis en matèria de gènere.

Disposició addicional tercera. Avaluació per persones expertes independents

"5. Les avaluacions efectuades per AQU Catalunya s'han de regir pels procediments aprovats per la pròpia agència als efectes de donar compliment als estàndards i directrius per a l'assegurament de la qualitat en l'Espai europeu d'educació superior, i **han de transversalitzar la perspectiva de gènere en els criteris d'avaluació.**"

Valoració

La referència a la qualitat a l'Espai Europeu d'Educació Superior ja inclou la perspectiva de gènere en els criteris d'avaluació, entre molts d'altres que no es reproduïxen, i introduir només aquest criteri suposaria un biaix respecte de la resta que han de ser igualment complibles.

Conclusió

D'acord amb el que s'ha exposat es considera que no hi ha cap impediment de caire jurídic per tal que el text de l'ALCC, que és en essència el mateix que fou vist per tal de ser elevat al Govern a la sessió del Consell Tècnic (Apartat IV A) del dia 20 d'octubre de 2020, amb les modificacions formals i de millora de redactat assenyalades a l'informe jurídic de 6 de juliol de 2021, i en aquest informe, que no suposen canvis que puguin afectar el sentit favorable dels informes preceptius ja emesos; i per tant, entenem que no hi ha cap impediment en què l'ALCC es pugui sotmetre a l'aprovació del Govern de la Generalitat, prèvia deliberació del Consell Tècnic i de la Comissió Tècnica de la Funció Pública i que, un cop aprovat el projecte de llei, s'acordi presentar-lo al Parlament de Catalunya, sense necessitat de més tràmits.

Encarnació
Grau
Corominas

La responsable de coordinació
i anàlisi normativa

CPISR-1 C
Maria Roser
Marti Torres

L'advocada de la Generalitat

